

## El campanar de Rosselló (i 3) El debat del concurs

MELITÓ CAMPRUBÍ I PUIG  
ARQUITECTE



**E**n aquest tercer i últim lliurament, avançaré els temes de debat, les visions tècniques, artístiques i econòmiques que, amb molta probabilitat es confrontaran en el concurs. A la vista dels arquitectes i equips d'arquitectes que han estat invitats al concurs crec que tindrem un concurs competitiu i d'alt nivell. Des del meu punt de vista, això és un encert dels organitzadors que han convocat professionals de reconeguda experiència en el camp de la restauració o en el de la intervenció en edificis monumentals que faran plantejaments prou diversos com perquè la presa de decisió pugui ser prou informada, analitzada i contrastada tant pel jurat tècnic com per la opinió pública. L'objectiu desitjable seria disposar d'un projecte que aconseguís un ampli recolzament popular que garantís la seva execució en el temps i que fes sentir orgullosos de l'obra als rossellonencs. Quins seran els temes que el concurs posarà sobre la taula?

El primer, crec que transcendent i apassionant, serà la valoració que faran els equips de la vigència i aptitud estructural de l'obra existent. És a dir, l'obra de l'església pot ser recuperada mitjançant les tècniques de restauració? Són vàlids els murs que resten dempeus per tornar a edificar? Aquesta va ser una qüestió debatuda en la jornada tècnica amb opinions diverses per arquitectes de reconeguda solvència però amb experiències diverses en restauració monumental.

Un dels temes que hi ha a l'ambient és el "recurs al maquinista mort". Recorden aquells accidents ferroviaris en què, entre les víctimes, hi ha el maquinista i la primera versió és que el culpable és el maquinista que ja no es pot defensar? Doncs bé, han aparegut opinions que, de manera semblant, han atribuït la causa de l'esfondrament a la mala construcció de l'edifici. Essent que les restes de l'ensulsiada van ser retirades amb rapidesa per restablir la normalitat a la via pública es va fer impossible valorar amb calma l'estat dels diversos materials caiguts que formaven el campanar. El campanar no es pot defensar. Aquesta versió, respectable naturalment, té la virtut que exonera de responsabilitats als responsables de la cura de l'edifici però té l'inconvenient que si estirem d'aquest fil, és l'estructura de tot l'edifici el que cal posar en dubte tota vegada que a l'església hi ha parets tant o més altes que les que carregaven sobre el punt on es va produir el col·lapse.

Si, com em sembla més plausible, el col·lapse es va produir, no per la mala qualitat de la construcció sinó per una degradació



dels materials com a conseqüència de l'entrada d'aigua a l'interior dels murs—vegeu al vídeo com el punt per on "esclata" el mur del campanar està al mateix nivell de l'aiguafons de la teulada, d'una cornisa de pedra; sota d'una finestra i de la reducció de secció del campanar que són llocs propis a retenir aigua i generar problemes d'humitat— la situació és diferent i és favorable a la capacitat estructural de la resta de l'edificació que es conserva. Per contra, no exonera als responsables de la conservació de l'edifici en el decurs de la seva història.

El segon tema, serà veure com gestionen els concursants el tema dels pressupostos. Em sembla que les bases del concurs en aquest aspecte són massa rígides i responen literalment—i amb restriccions— a l'informe que va redactar l'arquitecte del Bisbat.

**Hi ha expectació per saber si s'opta per retornar a l'edifici la seva integritat o es desvincula del passat formal del temple**

Aquest informe, necessari per encaixar el tema econòmic, ha estat utilitzat pels promotors per limitar la despesa de les obres amb independència de la qualitat de la proposta i constreny, al meu entendre excessivament, el resultat del concurs ja que la quantificació deriva de l'ús d'una tècnica concreta ben poc afí a la tècnica i la qualitat constructiva de l'edifici. Esperem que, en aquest aspecte, sigui possible deixar una porta oberta a la opinió—i ambició— del poble en funció de la titularitat que finalment tingui l'edifici. Com deia ahir, l'església, en el seu conjunt, necessitarà, al pas dels anys, més diners que els anunciats per refer-se de la llarga manca de cura i per recuperar tot el seu esplendor artístic.

Finalment no cal dir que hi ha expectació per veure si les propostes dels concursants, la decisió del jurat i, finalment, la del poble de Rosselló, decanten una solució que retorni a l'edifici la seva integritat i dignitat constructiva i artística —el "come era, dove era" del Campanile de la Plaça de Sant Marc a Venècia— o si, per contra, la decisió es decantarà per una solució desvinculada del passat formal i constructiu de l'edifici. En tot cas, esperarem amb candeletes la que pot ser la gran notícia—a nivell internacional— del concurs de Rosselló. Tot el treball que s'ha fet fins ara, ho fa possible.

## La Xarxa de Biblioteques municipals, un dèficit vergonyant

RUBÉN COBO  
LA CRIDA PER LLEIDA-CUP



**S**i a Girona o Terrassa—dos ciutats similars en mida i població a Lleida— quedes per estudiar a la biblioteca municipal amb algú, si no concreteu és poc possible que us trobeu: a la capital nord-oriental, podràs triar entre quatre biblioteques diferents. A la ciutat del Vallès, entre sis. Si ho fas a Lleida, no té pèrdua: us trobareu a Pardinyes. Aquesta és, a dia d'avui, l'única biblioteca local que podem trobar prop de casa nostra.

La Paeria de Lleida ha estat incomplint de forma sistemàtica tant la Llei de biblioteques com el Mapa de Lectura de Catalunya, que són qui ordenen i regulen la distribució de biblioteques municipals (competència exclusiva dels ajuntaments). Segons la versió de l'any 2014 del Mapa, la ciutat de Lleida hauria de disposar de 3 biblioteques locals de proximitat, dimensionades en correspondència amb el nombre d'usuaris potencials i amb el personal i horari adequats. De fet, és una mancança que ja apareix en la versió de l'any 2008, moment que la hisenda municipal no estava tant condicionada per la crisi econòmica, s'era més ambiciós i es reclamava una xarxa de fins a 4 biblioteques locals.

Però fins i tot la biblioteca de Pardinyes, l'única d'una xarxa municipal inexistente, no compleix els requisits que el Mapa de

Lectura entén per bàsics. Ni en metres quadrats, ni en serveis, ni en personal, ni en accessibilitat. La demanda és lògica i necessària, però malgrat tot, fa anys que s'espera oblidada en el calaix de la indolència. De fet, ja l'any 2010 l'alcalde Ros es deixava fotografiar visitant biblioteques d'arreu de Catalunya i prometia activar el Pla Municipal de Biblioteques. A més, ha estat un tema recurrent en el seu programa electoral a l'hora de recol·lectar vots. Malgrat tot, els resultats de tan viatge i tanta promesa electoral han estat, fins a la data, vaporosos.

Arribats a aquest punt, sembla lògic preguntar-se: quin és el pressupost de la biblioteca de Pardinyes que no li permet tenir uns mínims? Què hi diu el Pla de Biblioteques de la ciutat a tot això? Doncs bé, la ciutat que presumeix de tindre una immillorable qualificació en transparència (com seran les altres!), sembla que, o bé no té publicat en el web el pressupost de la biblioteca i el Pla de biblioteques, o bé, directament, aquests documents no existeixen. És necessari, cas que existeixin, que es facin públics, tal i com a la Crida per Lleida-CUP hem sol·licitat durant aquest mes de novembre. En cas que no existeixi, cal redactar un Pla de Biblioteques que posi una proposta d'actuació damunt de la taula

i un calendari amb voluntat de complir-se. Cal que es pressupostin i es duguin a terme les biblioteques que durant tots aquests anys han estat escatimant a la nostra ciutat així com que la biblioteca de Pardinyes tingui els serveis, espais i personal adequat.

No hi ha cap atenuant que justifiqui la inoperància i manca de voluntat política respecte l'endèmica manca de biblioteques que patim a la nostra ciutat des de fa ja massa anys. Aquests espais són molt més que un magatzem de llibres i documents. Són espais de cultura, de socialització, d'estudi, transversalització i divulgació del coneixement indispensables per qualsevol població que vulgui estar a l'alçada dels desafiaments del segle XXI. I són, per a moltes famílies humils, l'única forma de disposar d'un espai adequat per estudiar, treballar amb internet o accedir a un fons bibliogràfic adequat.

Fiquem-nos per tant a treballar, Lleida es mereix que resolguem d'una vegada aquesta mancança atàvica i vergonyant. És per això que, en aquest sentit, la Crida per Lleida-CUP presentarem una moció a l'ajuntament de Lleida aquest mateix mes instant, entre d'altres mesures, a ficar data i pressupost a la futura Xarxa de Biblioteques Municipals de Lleida que permeti als diferents barris de la ciutat tenir accés a aquest servei públic bàsic i imprescindible.